

Madynka má radost ze života

Jednoho rána se Madynka probudí a hned ví, že ji nečeká jen tak nějaký obyčejný den. Čeká ji jeden z těch výjimečných, nádherných dnů, jakých není v roce mnoho. Chystá se Valpuržina noc, večer zaplane na louce za městem oheň a všichni budou slavit jaro. Navíc dnes Madynka dostane nové sandálky a ještě k tomu všemu není škola. Takový den by snad měl být v kalendáři napsán červeně, pomyslí si.

Na bříze před oknem švitoří špačci, Líza sedí jako obvykle u kachlových kamen a zatlouká hřebík do polínka, tatínek si pohvizduje v koupelně, Saso škrábe na dveře dětského pokoje a chce dovnitř, dole v kuchyni mele Alva kávu a hrčení mlýnku se rozléhá po celém domě. Není divu, že se člověk v takovém rámusu probudí. Ale Madynka stejně nechce spát. Chce už být vzhůru a mít radost ze života. Přesně jako strýček Nilsson.

„Mám radost ze života,“ říká někdy strýček Nilsson. To když má dobrou náladu. Když má chmurnou náladu, nemá radost ze života ani trochu.

Se mnou je to také tak, uvažuje Madynka. Teď má ovšem takovou radost ze života, až v ní všechno zpívá, a jedním skokem je z postele venku.

„Ty snad nemáš rozum, Madynko,“ prohlásí Líza. „Ty pořád spíš, i když tu zatloukám hřebíky. Ty bys snad ani neslyšela, kdyby přišel...“

Líza se na chvíli zamyslí, kdo by tak mohl přijít.

„Kdyby přišel kanibal,“ dokončí po chvíli.

Na Letním vršku se probouzí první ze všech Líza. A Madyňka, když už jednou nemusí do školy, by si mohla pospat, a proto ji Líza nesmí budit, jak řekla včera večer maminka. Jenže o tom, že nesmí mlátit kladivem do polínek, se nezmínila, a tak Líza mlátí a mlátí.

Madyňka otevře dveře Sasovi. Vřítí se dovnitř jako divoké klubíčko a chce si hrát. Líza zahodí kladivo a skulí se s pejskem na podlahu. Zdá se, že Saso má radost ze života každý den.

„Snad si nemyslíš, že uslyšíš, až se přiblíží kanibal,“ poučuje Madyňka Lízu, které je teprve pět a spoustu věcí ještě nechápe. „Ten se pěkně potichoučku krade džunglí za misionářem a – chlamst – už do něj zatíná zuby, a misionář přitom vůbec nic neslyšel.“

Líza se otřese hrůzou. To je strašné, takhle se vrhnout na chudáka misionáře, který nikomu nic neudělal.

„Ten kanibal určitě nikdy nepřijde do nebe,“ zhodnotí situaci Líza.

„Na to můžeš vzít jed, že ne,“ ujistí ji Madyňka.

Líza nadšeně přikyvuje. Ale pak se zamyslí.

„Ba ne, ten zákeřník se tam stejně dostane,“ usoudí nakonec.

„Jak to?“ podiví se Madyňka.

„Dostane se do nebe, protože už má misionáře jednou v břiše, a misionář přece do nebe jít musí, chápeš?“

Madynka s ní souhlasí a obě se shodnou na tom, že to ten kanibal vymyslel moc šikovně, když se dokáže tak záludně vetřít do nebe.

„Ale jen počkej, až se Bůh dozví, co provedl,“ řekne Madynka zlověstně.

„Ten vykuk pak pěkně poletí,“ řekne Líza. Potom však obě pustí kanibala z hlavy. V takový nádherný den mají na starosti jinší věci.

Když vtrhnou do kuchyně, je už tatínek skoro po snídani.

„Kde je maminka,“ vyhrkne bez pozdravu Madynka.

„V posteli,“ řekne tatínek.

„Bolí ji hlava, vid’,“ odtuší znepokojeně Madynka.

Dnes by maminku v žádném případě neměla hlava bolet, to by celý den úplně zkazilo. A kromě toho spolu mají jít koupit sandály. Dnes prostě maminku hlava bolet nesmí.

„Ale ne,“ řekne tatínek. „Jenom leží a je jí smutno.“

Madynka si ulehčeně oddychne.

Alva stojí u plotny, míchá kaši a vrhne na tatínka vyčítavý pohled.

„Ale, ale, pan redaktor přece ví, že člověku občas může být ráno nevolno.“

S tím tatínek souhlasí, jenže nechce, aby mamince bylo nevolno tak často, a když děvčátka dojedí kaši, jde s nimi do ložnice. Před dveřmi se však zastaví.

„Zkusíme tohle,“ navrhone tatínek a zabrouká popěvek, který zpívá vždycky, když je mamince smutno:

*„Proč jsi tak špatně naložená?
Udělal jsem ti snad něco já?“*

Maminka leží v posteli, tváře má bledé a pohled nahněvaný. Když vejdou, přetáhne si deku přes hlavu. Zdá se, že je nechce ani vidět. Madynka má tisíc chutí se k ní rozběhnout a obejmout ji, ale neodváží se.

„No, právě jsem si říkal, proč jsi tak špatně naložená, udělal jsem ti snad něco já?“ zanotuje pomalu a mírně tatínek.

V tu chvíli maminka odhodí deku a rozesměje se.

„Ano, vážený pane, udělal, a sám víš nejlíp, co. Kromě toho nejsem špatně naložená, ale je mi prostě špatně, představ si!“

„Chudinko malá,“ řekne tatínek, „jenže potom je zase mně smutno z toho, že tu takhle ležíš a je ti smutno.“

„Děkuju pěkně, to je od tebe hezké,“ řekne maminka. Ale všechnen hněv je pryč. Madynčin neklid je také tentam – ovšem dokud si nevzpomene na nové boty. Co jestli s ní maminka nebude chtít pro ně jít, když jí není dobře?

To uhodla správně. Maminka dnes do žádného obchodu nepůjde.

„Půjde s tebou Alva,“ rozhodne maminka. „Koupíte je spolu cestou na trh.“

„Já chci taky na trh,“ zaprosí Líza.

Maminka unaveně mávne rukou.

„Tak běž!“

Zřejmě se těší, že zmizí z domu všichni.

„Ajá teď půjdu do redakce,“ prohlásí tatínek, „a budu dál usilovat o svobodu, pravdu a spravedlnost pro všechny lidi na světě. Plus o skromnou obživu pro nás.“

Madynka a Líza ho doprovodí k brance. Zastaví se a dívají se za ním. Jde vzpřímeně, kabát za ním vlaje, a než zmizí za rohem, nadzdvihne klobouk na pozdrav a zamává jim.

Jaro letos přišlo brzy. Na trávníku už kvetou narcisky a tulipány a břízy kolem jejich červeného domu mají jemné světlozelené lístky. Madynka se zhluboka nadechne – nemyslí si Líza také, že jaro je nejkrásnější roční období? zeptá se jí.

„Určitě,“ řekne Líza. Ale pak spatří Tulinku, jak se vyhřívá na schodech do kuchyně, a hned dostane chuť ji vzít do náruče. Tulinka se pokusí utéct, avšak je pozdě. Líza ji pevně drží a s kočičkou na klíně se posadí na schod. Tulinka chápe, že nemá cenu odporovat, a tak se upokojí a začne příst.

„Já se seběhnu na něco zeptat Abbeho,“ řekne Madynka a vzápětí přeskočí plot k Nilssonům.

Strýček Nilsson sedí na houpačce pod starou jabloní, kouří doutník a odpočívá. Odpočívá poměrně často. Člověk nemůže celý den jen dřít na ženu a dítě, říkává. Rozhodně ne od rána do večera. Někdy si musí i oddychnout, a přesně to dělá i teď, jak Madynka pozoruje.

„Á, právě přichází Madynka z Letního vršku,“ zvolá strýček

Nilsson, když ji uvidí. „Čemu mohu vděčit za tuto brzkou ranní návštěvu?“

Madynka si asi nikdy nezvykne, jak strýček Nilsson občas mluví zvláště. Nikdy neví, co mu má odpovědět, když častuje lidi neobvyklými jmény. Někdy si dává na oslovení tak záležet, že nazývá Madynku obřadně Hrdou pannou na Letním vršku, Alvu přejmenuje na Anděla na Letním vršku a Lízu na Špunta na Letním vršku. Maminku oslovuje jako Vzácnou paní na Letním vršku a tatínka jako Pana svobodného a spravedlivého. Pro tetu Nilssonovou má spoustu různých jmen jako třeba Útěcha mého srdce a Lilie bílá, když je dobře naložený, Káča, když je našťvaný a navztekaný, a Trumpeta, když teta Nilssonová něco poplete, něco nechápe anebo něčemu nerozumí tak dobře jako on. A jestliže strýček Nilsson mluví o Milém kocourkovi, myslí Abbeho, většinou ho však oslovuje jen „můj synu“, což zní v jeho podání také moc hezky.

„Je Abbe doma?“ zeptá se Madynka.

„Zajisté, že je můj syn doma,“ kývne hlavou strýček Nilsson. „Nejpozději v pět ráno otevře oči, aby mohl začít péci sladké preclíky, a jeho matka pak stojí na trhu a pilně je prodává. A já tady o samotě špekuluju, jaká je to krása, mít návštěvu.“

Madynka ale nepřišla kvůli strýčkovi Nilssonovi, chtěla by pokračovat do kuchyně za Abbem, jenže jeho tatínek ji jen tak snadno nepustí.

„Už spatřilo tvé oko, Madynko milá, tyto mé nádherné květiny?“ zeptá se jí a ukáže doutníkem na dva nepatrné tulipánky, které vystrkují hlavičky z trávy. „Můj ty bože, jakou já mám radost ze života, když je jaro.“

„To já taky,“ ubezpečí ho Madynka, ovšem teď už půjde za Abbem, strýček Nilsson ať si tu klidně sedí na houpačce a raduje se ze života, jak chce.

Abbe stojí u válu jako pokaždé, když k nim Madynka přijde. Jestli je rád, že ji vidí, se na něm nepozná.

„Tak jak je,“ procedí skrz zuby. Je mu přece už patnáct a věnovat malým holkám přehnanou pozornost by bylo pod jeho důstojnost. Jinak jsou samozřejmě výborní přátelé. Ostatně se Madynka rozhodla, že se vdá jen a jen za Abbeho. Jestli ji nebude chtít, tak ať, nevezme si tedy nikoho.

„Tvůj táta venku špekuluje,“ řekne Madynka.

Abbe zvedne hlavu a jenom se zachechtá.

„To věřím. Včera špekuloval pro změnu tady na kanapi a matka celý den lítala pro dřevo do dřevníku. Bylo mu jí moc líto, chudinky! No jo, ten náš otec, ten má srdce ze zlata!“

Abbe nabídne Madynce preclík. Ten je nadpozemsky dobrý a není divu, že všechny hospodyně ve městě jsou z těch preclíků celé pryč. Daly by kdovíco za to, kdyby se od Nilssonů dozvěděly, proč jsou tak dobré. Jenže ten recept vymyslela babička Abbeho babičky už před sto lety a žádná zvědavá jemnostpanička s nosem nahoru na něj nikdy nepřijde ani se ho nedozví, tvrdí Abbe.

„Ale možná ho na smrtelné posteli povím tobě, Madynko, ovšem samozřejmě jen v případě, že budeš sekat dobrotu,“ dodá.

Ó, tohle neměl Abbe říkat! Madynka už ho vidí před sebou, jak leží bílý jako stěna, smrt na jazyku a sotva mluví. „Rozšlehej deset vajec,“ šeptá, jenže pak naposledy vydechne a – ojoj! – žádný Abbe už není.

Madynce se stáhne hrdlo a řekne mírně rozechvělým hlasem:

„Ty nesmíš nikdy umřít, Abbe! A vůbec, přijdeš dnes večer k ohni?“

„Na to nemůžu dát krk,“ odvětí Abbe. „Třeba mě někdo pozve na jinší veselici, to člověk nikdy neví. No, uvidíme, co podniknu.“

Madynka doufá, že přijde. Moc by chtěla, aby přišel a viděl ji u ohně v jejích nejhezčích sandálech, v zelené hedvábné čapce a červeném kabátku. Určitě si pak pomyslí, že je prostě krásná. Madynka mimochodem doufá, že si to pomyslí u ohně všichni. Každý, kdo má oči, musí přece vidět aspoň ty nové sandály.

Ale sandály zatím nemá, a tak musí honem domů a popohnat Alvu, aby se už vydaly na cestu.

Jít do města s Alvou je zábava. Madynka a Líza poskakují každá po jedné straně a Alva kráčí rozhodným krokem uprostřed s nákupním košíkem přes ruku. Je třeba koupit spoustu věcí, ale Madynka na ni naléhá, aby nové boty koupily nejdřív. To ostatní počká.

Dnes je na ulicích živo, ve městě je trh, protože je poslední dubnový den, a vůbec.

Děti mají volno ze školy a zítra na Prvního máje také. Madynka vidí v davu několik svých spolužáků.

„To je, co, dostali jsme dva dny volno,“ pochvaluje si Madynka.

„Hm, ve škole asi mají strach, že byste toho moc uměli,“ hodnotí situaci Alva. Ale v tu chvíli celá zčervená. Blíží se k nim totiž kominík. Pomrkává na Alvu a široký úsměv odhaluje bělo-skvoucí zuby. To by zrovna nemusel, pomyslí si Madynka, je přece ženatý a má pět dětí. Jenomže kominík Berg je nejpo-hlednější muž ve městě a Alva tvrdí, že mrká na všechny dívky.

Madynka docela chápe, že ho Alva tak zajímá. Není totiž vůbec sám. Alva je moc hezká. Madynce to jednou povídal i strýček Nilsson. Na Alvu je radost pohledět, svěřil jí, protože je štíhlá tam, kde štíhlá má být, a kulatá tam, kde má být ku-latá, a pak je taky pořád veselá – ovšem s výjimkou případů, kdy se zlobí.

„A když se Anděl na Letním vršku zlobí, je nejlepší uhnout mu z cesty,“ zakončil tehdy strýček Nilsson.

Madynka a Líza se nedokážou rozhodnout, jestli je hezčí ma-minka nebo Alva. Když Líza někdy večer vyskočí Alvě na klín a zaboří jí hlavu do prsou, kde je tak měkoučko a nádherně, pro-hlásí nadšeně:

„To je tak příjemné, že jsi tak naducaná!“

Alva si teď vykračuje v bavlněných šatech, sluší jí to a v těsných šatech je ještě víc naducaná. Kupují boty, a když prodavač zkouší Madynce sandálky, hned se začne vyptávat, jestli dnes večer přijde Alva k ohni. Alva neodpovídá. Přišla koupit Madynce sandály a hotovo!

A hezčí sandálky Madynka v životě neviděla. Když je drží v náručí, jako by právě získala poklad. Ale Líza namítá:

„Ty nemáš rozum, Madynko, proč sis, prosím tě, koupila san-dály, když tu mají tak krásné lakovky?“

Líza si mezitím, aniž si toho někdo všiml, také zkoušela boty. Na jedné noze má černou lodičku z lakové kůže na vysokém pod-patku a na druhé hnědou pánskou polobotku. Moc dobře ví, že tohle se nesmí. Hned se to na ní totiž pozná, protože se zatváří nevinně a na tváři vykouzlí andělský úsměv. Většinou to učin-kuje, to už má vyzkoušené. Ovšem na Madynku si nepřijde.

„Jen se nedělej,“ zasyčí na ni. A když vyjdou ven, neodpustí si, aby Líze neřekla:

„Tebe člověk ani nemůže vzít s sebou do obchodu.“

S tím Alva souhlasí.